

AI Na fare zazvoní mladý zamilovaný pár. Starý kňaz otvorí dvere a pozdraví ich: „Pochválen buď Ježiš Kristus! Čo pre vás môžem urobiť?“ „Otče, chceli by sme sa vziať v kostole.“ „Fajn, len vojdite.“ Keď sedia v kancelárii, starý skúsený kňaz hovorí: „Som šťastný, že sa chcete vziať v kostole. Mám však otázku: Z akej lásky chcete vstúpiť do manželstva? Pár sa na seba pozerá s údivom. Nevedia, čo od nich kňaz chce. Odpovedajú teda jednoducho: „Viete, my sa ľúbime, a preto chceme žiť spolu celý život.“ Kňaz ale nie je spokojný a znova im kladie rovnakú otázku. Ale dvojica zostáva mlčať.

KE Aj svätý Pavol chce pridať svoju trošku do diskusie o láske. V dnešnom úryvku z listu Rimanom píše veriacim: „Nebudte nikomu nič dlžní okrem toho, aby ste sa navzájom milovali: veď kto miluje blížneho, vyplnil zákon.... naplnením zákona je láska.“

DI Ak chceme tomuto úryvku správne porozumieť, musíme najprv objasniť hlavný pojem "láska". Grécky výraz pre lásku - agapé - má v Novom zákone jedinečné postavenie. Je to jeden z najčastejších novozákonných výrazov. Naše slovo "láska" má oproti nemu širší význam, pričom je navyše v dnešnej dobe silne zaťažené výlučne fyzickým chápaním lásky. V gréčtine však máme väčší výber pre vyjadrenie významového odtieňa slová láska, než nám ponúka slovenčina. "Láska" býva v antickej gréckej literatúre najčastejšie vyjadrovaná slovom "eros". "Eros" označuje hlavne citovú lásku, ktorá sa vyjadruje fyzickým kontaktom. Je to teda predovšetkým označenie pre lásku medzi mužom a ženou. "Filia" potom označuje všeobecnejšie skutočnosť lásky medzi rodičmi a deťmi, medzi súrodencami či medzi priateľmi. Telesnosť a citovosť je tu do značnej miery utlmená. Biblická "agapé" je však pre vtedajšiu grécku literatúru pojmom takmer neznámym. Je to skoro výlučný termín pre vyjadrenie ideálnej skutočnosti vzťahu medzi Bohom a človekom - a prenesene potom medzi veriacimi navzájom, pričom kresťanská etika rozširuje túto lásku na všetkých ľudí vôbec, dokonca aj na nepriateľov.

PAR Keď sa nad tým hlbšie zamyslíme, tak máme v živote 3 stupne lásky. Cieľom každej lásky je dobro.

Ak to dobro nasmerujeme len na seba, je to láska sebecká. Do tejto kategórie patrí zaľúbenie sa, zamilovanosť. Aj keď je to možno

prekvapivé, podstatou tejto lásky je, že chcem byť s tým druhým, lebo ja sa cítim príjemne. Niektorí okomentovali túto lásku takto: Je to Boží trik ako nás dostať do manželstva. Pokiaľ však človek zostane len na tomto stupni lásky, dlho mu to nevydrží. Najlepším príkladom sú dnes tak ospevované celebrity.

Pokiaľ je dobro zamerané vyvážene na seba i na druhého, tak hovoríme o priateľskej láske. Táto je medzi ľuďmi najrozšírenejšia. Má však tiež jednu nevýhodu. Dá sa charakterizovať vetou: Keď ty mne dobre, ja tebe tiež, ale keď zle, ja tebe tiež. To platí aj o vzťahu k Bohu. Pokiaľ Boh žehná, tak v neho verím. Ale keď prichádzajú ťažkosti, tak mu vyčítam.

Sv. Pavol kresťanov v Ríme i nás pozýva, aby sme praktizovali tretí stupeň lásky – úplné sebadarovanie pre dobro druhého. Príkladom tejto lásky je Kristus. On sa darúva pre naše dobro. My sa tiež máme darúvať Bohu a blížnemu. Najkrajším prejavom tejto lásky je odpustenie. Vrcholným príkladom je Ježiš na kríži, ktorý sa modlí za ľudí: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Každý stupeň lásky má v našom živote miesto. Zostať však len pri prvom alebo druhom znamená kresťanskú nezrelosť. My sme povolaní k zrelosti.

MY Ako asi viete, my Verbisti robíme tzv. ľudové misie. A tam sa dozvieme veľa zo života ľudí. Spomínam si na istú ženu, ktorá bola oslovená prednáškami z ľudových misií. Sťažovala si však na manžela. Kňaz sa jej teda pýtal, či ešte miluje svojho manžela. A ona v zápale odpovedá: „Aj život by som za neho dala. Ale keď sa napije tak mu ten jeho alkoholizmus neodpustím a neodpustím.“ A kňaz hneď vedel koľká bije. Tak jemne pripomenul tejto žene, že pokiaľ skutočne miluje svojho manžela, tak sa bude modliť za neho i za milosť odpúšťania, aj keď je to veľmi ťažké. Žena tým veľmi nadšená nebola, ale aspoň kňaza vypočula.

ADE A toto bola tá otázka toho starého kňaza voči tým mladým zamilovaným. Chcel vedieť z akého stupňa lásky chcú vstúpiť do manželstva. Dobré vedel zo skúsenosti, že zamilovanosť sa vytratí. Uvedomoval si tiež, že priateľská láska udrží manželstvo dlhšie, ale nie na veky. Veľmi dúfal, že sa obaja budú brať preto, aby seba darovali jeden druhému v dobrom i zlom. Lebo to robí pre nás Boh. Darúva sa nám nekonečnou láskou. Amen.